

1

GIVERGLEDE I VESTNES

I snart hundre år har Vårbud sjømannskirkeforening engasjert seg for Sjømannskirken. Takket være en anonym giver samler de inn rundt 100 000 kroner årlig.

TEKST KAROLINE RISNES FOTO MORTEN SÆLE

Lukten av karbonader og spekemat siver ut fra kjøkenet i et lite hus på Vestnes utenfor Molde. I spise-stuen er det dekket til gjester, og stuebordet er klart til kaffeservering. Den over hundre år gamle boligen har huset mange foreningsmøter for Sjømannskirken. Her bor nemlig foreningsleder Eldbjørg Venås Gausdal og ektemannen Per Arne Gausdal. De siste årene har foreningen samlet inn nær 100 000 kroner årlig til Sjømannskirken sitt arbeid for nordmenn i utlandet.

– Folk her i området har god kjennskap til foreningsarbeid, og er vant til å kjøpe lodd, forteller Eldbjørg, som tror det er med på å skape engasjement.

ANONYM GIVER. En lett latter sprer seg i rommet. Første gjest er på plass. Det er sekretær Gunn Oftedal Aarseth som er klar for dagens møte. Like etter ankommer kasserer Lilly Tangen, og resten av dagens gjester. Etter at alle har fått oppdatert hverandre på siste nytt, kan det hele starte med opplesing av forrige møtenotat.

Det er ikke bare loddsalg og basargjester som står bak den høye pengesummen som samles inn i Vestnes hvert år. Her sørger nemlig en anonym giver for at det årlige beløpet, som kan overføres fra foreningen til Sjømannskirken, når 100 000 kroner.

– Det er en giver som ønsker å være anonym, men som er fast bestemt på at vi skal nå det målet, forteller Per.

Han tror engasjementet for Sjømannskirken er stort i distriktet fordi mange selv har reist til sjøs eller har familie tilknyttet sjømannsyrker. Samtidig har det historisk sett vært stor foreningsaktivitet i området.

“
Folk her
i området
er vant til å
kjøpe lodd

ELDBJØRG VENÅS GAUSDAL

2

(1) Fra venstre: Eldbjørg Venås Gausdal, Inge Engås, Lilly Tangen, Gunn Oftedal Aarseth, Julianne Sporsheim, Halvor Inge Sporsheim og Per Arne Gausdal.

(2) Katten Lido er fast gjest når Per Arne Gausdal og Eldbjørg Venås Gausdal inviterer til foreningsmøter hjemme.

▷ **SALONGJENTE.** For Eldbjørg startet engasjementet for Sjømannskirkens sak tidlig i livet.

– Det kom inn med morsmelken, forteller Eldbjørg, som selv har vært til sjøs og sett hvordan det kunne påvirke livene til folk på ulike måter. På begynnelsen av 60-tallet jobbet hun som salongjente om bord på skip i Nord- og Sør-Amerika.

– Det var en artig og spennende opplevelse. Jeg fikk servere skipperen og de høyeste om bord. En gang var jeg på fotballkamp i Rio, og fikk se Pelé spille. Jeg har aldri sett så mange folk på ett sted i hele mitt liv, forteller Eldbjørg.

Tiden på sjøen brakte henne også til flere sjømannskirker. Det var som å komme til en trygg havn, langt hjemmefra og et fint alternativ til andre aktiviteter, forteller hun.

– Det var godt å få komme dit og kjenne på noe som var som hjemme. Det at jeg vet hvordan det er å komme til sjømannskirken gjør at jeg har lovet at jeg skal drive med dette arbeidet så lenge hodet er klart, sier Eldbjørg.

MODERNE VERKTØY. Det klikker i en kulepenn. Sekretær Gunn skriver ned hver post på dagens program. Inni mellom de ulike møtepostene er det plass til salmesang akkompagnert av gitar. Foreningen består i dag av rundt 13 medlemmer. Vanligvis har de møter en gang i måneden.

– Men det er om sommeren vi slår til. Da møtes vi oftere, og drar gjerne på hyttetur, forteller Lilly.

For medlemmene er foreningsarbeidet en sosial arena, der venner kan samles og føle på fellesskap, samtidig som de arbeider mot et felles mål.

– Når vi selger lodd møter vi ofte folk som kan fortelle om sine møter med Sjømannskirken. Det er en viktig motivasjon, sier Eldbjørg.

Basaren er en stor del av arbeidet for-

eningen gjør, og ved hjelp av moderne verktøy har de klart å intensivere salget de siste årene.

– Det tok seg opp da vi fikk Vipps. Vi har aldri fått inn så mye penger på én gang som etter at vi tok det i bruk, forteller Eldbjørg.

BYGGET BÅT. Basargevinstene er en fin blanding av håndverk, håndarbeid og innsamlede gjenstander fra lokalsamfunnet. Oppgaven med å samle inn gevinster har Per tatt på seg.

– Jeg kjenner de fleste rundt her, så innsamlingen går oftest ganske greit. Det som gjelder, er vanlig dannelse og

(1) Per Arne Gausdal vokste opp med foreldre i Frelsesarmeen, og var fra barndommen med på frivillig arbeid. Da han møtte Eldbjørg var det naturlig å bli med i hennes arbeid for Sjømannskirken.

(2) Om sommeren flyttes ofte foreningsmøtene til ekteparets spikertelt på Lesja. Da heises det gamle flagget for Sjømannsmisjonen.

(3) Fra venstre: Eldbjørg Venås Gausdal, Lilly Tangen og Gunn Oftedal Aarseth.

“
**90-årsdagen
glemte vi helt.
Vi kom på det et
par år senere.**

GUNN OFTEDAL AARSETH

oppfordring til velgjørelse fra hjertet. Da blir det som regel noe, som verktøy eller to-tre fiskestenger, sier han med et lurt smil om munnen.

En gang sto han selv for selve hovedgevinsten, nemlig en selvbygget båt.

– Det var fort gjort siden jeg jobbet med å bygge båter, og allerede hadde formen klar, forteller Per.

I 2024 fyller Vårbud forening 100 år. Da er det duket for skikkelig feiring, hvis det ikke går i glemmeboken.

– 90-årsdagen glemte vi helt. Vi kom på det et par år senere og da var det for sent, forteller Gunn til lyden av humring fra de andre rundt bordet. ■

AVGJØRENDE MED ENGASJEMENT

LIKE ETTER STIFTELSEN i 1864 reiste Sjømannskirkens grunnlegger Johan Størjohann langs norskekysten for å engasjere tilhengere. På turen klarte han å stifte over 20 lokale komiteer som jobbet til inntekt for saken. I løpet av få år økte antallet avdelinger landet rundt, og på det meste fantes det 3500 avdelinger og foreninger. Foreningsarbeid og medlemsinntekter sikret stabil inntekt, og var årsaken til at Sjømannskirken hadde ubrutt vekst i over hundre år.

– Fremdeles betyr bidrag fra private givere og foreninger mye, ikke minst fordi engasjementet for Sjømannskirkens mål og funksjon er viktig. Det at folk rundt omkring i landet engasjerer seg for arbeidet vi gjør, er avgjørende, sier økonomisjef i Sjømannskirken, Hein Kvalheim.

Halvparten av Sjømannskirkens inntekter kommer fra staten, resten må organisasjonen tjene inn selv. Gaver fra privatpersoner og foreninger står for en god del av dette.

– Disse inntektene hjelper oss å oppfylle oppdraget vårt. Mange kirker klarer ikke å dekke sine driftsutgifter, og er avhengig av midler fra Norge, sier Kvalheim.

Teamleder for innsamling i Sjømannskirken, Heidi Petterson, forteller at Sjømannskirken trenger flere faste givere, for å kunne opprettholde sitt arbeid, og være tilgjengelig i utlandet der nordmenn befinner seg.

2022 er frivillighetens år, og en fin anledning til å rette fokus mot det arbeidet som gjøres for Sjømannskirken, av privatpersoner rundt omkring påpeker Kvalheim.

– Det som er fint med frivilligheten i sjømannskirken er at den har to viktige sider. Den ene siden er det økonomiske som bidrar til at vi kan fortsette vårt arbeid. Den andre positive siden er den effekten det har for de som driver det frivillige arbeidet selv. Det skaper samhold i lokalsamfunn og oppleves meningsfullt. Det at mange finner mening i frivilligheten er fantastisk, sier Kvalheim.